

Türk Ceza Kanununun 6123 sayılı Kanunla değiştirilen 46 ncı maddesinin tadiline dair kanun lâyihası ile Trabzon Mebusu Mahmut Goloğlu'nun, Türk Ceza Kanununun 6123 sayılı Kanunla muaddel 46 ncı maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Sıhhat ve İctimai Muavenet Encümeni mazbatası (1/186, 2/84)

Sıhhat ve İctimai Muavenet Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Sıhhat ve İctimai Muavenet

Encümeni

Esas No. 1/186, 2/84

Karar No. 16

11 . V . 1955

Yüksek Reisliğe

Türk Ceza Kanununun 46 ncı maddesinin tadiline dair Hükümetin ve Trabzon Mebusu Mahmut Goloğlu'nun, kanun teklifleri ile Adliye Encümeninin bunlara mütedair mazbatasının Yüksek Mecliste müzakeresi esnasında bu maddenin bir kere de Sıhhat ve İctimai Muavenet Encümenince tetkik edilmesi yolunda alınan karar üzerine, Hükümet mümessilleri, Mebus Mahmut Goloğlu ve Ankara Tıp Fakültesinden alâkalı iki profesörün huzurlarıyla mezkûr madde ilmî icaplar göz önünde tutularak tetkik ve tezekkür edildi.

Bu maddenin, 6123 sayılı Kanunla değiştirilmesinden evvel ve değiştirildikten sonraki tatbikında meydana gelen mahzurlarını bertaraf kıldığına kaani bulunduğumuz ve encümenimizce tanzim edilen yeni şeklinde şu ana prensipler mevcuttur:

1. Akıl hastasına, işlediği suç ne olursa olsun ceza verilemez.

A) Ancak cemiyetin olduğu kadar şahsın da menfaati bakımından bu hastalar şifa buluncaya kadar muhafaza ve tedavi altına alınurlar.

B) Şifa buldukları, muhafaza ve tedaviyi yapan müessese sıhhi heyeti raporu ile sabit olanlar mahkemece serbest bırakılırlar.

2. Akıl hastalarının, cemiyete verecekleri zararları, imkân nispetinde önlemeyi kanun teminat altına almaktadır.

A) . Hasta maznuna isnadolunan suç ağır hapis cezasını müstelzim ise muhafaza ve tedavi müddeti bir seneden az olamaz.

B) Sıhhi heyet raporu ile şifa buldukları sabit olduğundan mahkeme kararı ile serbest bırakılacak hastalardan bir kısmı mezkûr heyetin göreceği fennî lüzum üzerine tıbbi muayene yolu ile kontrole tâbi tutulmaktadır.

C) Bu kontrollarda hastalıkları nüks ârazı gösterenler tekrar muhafaza ve tedavi altına alınacaklardır.

Birinci kısımdaki ana prensip, şuur ve hareket serbestliğini tamamen ortadan kaldıran bir ruh hastalığına duçar olmuş şahsın ceza ehliyetini haiz olamayacağı keyfiyetini tamamen mahfuz tutmaktadır. Bu hastaların şifa buluncaya kadar tedaviye ve muhafazaya tâbi tutulmaları cemiyetin vatandaşlara mecbur bulunduğu bir vazifenin yerine getirilmesinden ibarettir. Nitekim şifa temin edilir edilmez vatandaş hürriyetine kavuşmaktadır. Ancak bunlardan bir kısmının, hastalıklarının mahiyeti ve reaksiyonlarının şiddeti dolayısıyla işledikleri ağır suçların tekerrürüne mâni olmak mülâhazasıyla tâyin edilen asgari bir senelik tedavi ve muhafaza müddetinden evvel şifaları vukubulsa da bu gibilerde nüksün tehlikesini azaltmak için tedavi müddetini uzatmakta fennen lüzum ve fayda mülâhaza edilmiş olup te-

davi hedefi olan tedbirde lüzumsuz bir hürriyet tahdidi mânası olamaz.

İkinci kısımdaki prensip ise, hasta vatan-
daşa ihtimam ve şefkati, zararı pahasına gös-
termekte olan cemiyetin, temininde zaruret
olan emniyet ve selâmeti hedef tutmaktadır.
Bu mevzuda her cemiyet kendi bünyesine uy-
gun hükümler vaz'etmiş bulunmaktadır. 46 ne
maddenin encümenimizce teklif edilen şekli bu
husus için asgari bir mahiyet taşımakta olup
cemiyetimizin içinde bulunduğu ve daha uzun
zaman içinde kalacağını zannettiğimiz şartlara
uygun olduğu kanaatindeyiz.

Heyeti Umumiyenin tasvibine arz edilmek
üzere Yüksek Reislige saygı ile arz olunur.
Sıhhat ve İctimai Muavenet

Encümeni Reisi

Ankara

T. V. Öz

Ağrı

N. Sümer

Mazbata Muharriri

Gümüşane

Z. Başağa

Ankara

M. Bayramoğlu

Balıkesir
A. Karagür
İmzada bulunamadı

Bursa

İ. Öktem

Diyarbakır

F. Arıç

Hatay

A. M. Kuseyrioğlu

İmzada bulunamadı

Kars

H. Erdoğan

Kırşehir

A. Bilgin

Konya

S. S. Burcak

İmzada bulunamadı

Niğde

H. Ülkü

Tekirdağ

Z. Erataman

Bilecik

T. Oran

İmzada bulunamadı

Çankırı

K. Çığman

Eskişehir

İ. Sayın

İmzada bulunamadı

İstanbul

Z. Tarver

İmzada bulunamadı

Kocaeli

Z. Atıç

Malatya

T. Ünsalan

İmzada bulunamadı

Ordu

S. Orhon

İzmir

N. İncekara

SIHHAT VE İÇTİMAİ MUAVENET ENCÜ-
MENİNİN TADİLİ

*Türk Ceza Kanununun 6123 sayılı Kanunla de-
ğiştirilen 46 ncı maddesinin tadiline dair kanun
lâyihası*

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun 6123 sayılı Kanunla değiştirilen 46 ncı maddesi aşağıda yazılı şekilde tadil olunmuştur:

Madde 46. — Fiili işlediği zaman suurunun veya harekâtının serbestisini tamamen kaldıracak surette akıl hastalığına duçar olan kimseye ceza verilemez.

Ancak bu Şahsın muhafaza ve tedâvi altına alınmasına hazırlık tahkikatında Sulh hâkimi, ilk tahkikatta Sorgu hâkimi ve son tahkikatta vazifeli mahkeme tarafından karar verilir.

Muhafaza ve tedavi altında bulundurma müddeti şifaya kadar devam eder. Yalnız maznuna isnadolunan suç, ağır hapis cezasını müstelzim ise bu müddet bir seneden az olamaz.

Muhafaza ve tedavi altına alınan şahıs; muhafaza ve tedavinin icra kılındığı müessesenin sıhhi heyetince, şifası tebeyyün ettiğine dair verilecek rapor üzerine aynı kazai mercice serbest bırakılır.

Bu husustaki rapor ve kararda, hastalığın ve isnadolunan suçun mahiyeti göz önünde tutularak, içtimai emniyet bakımından şahsın tıbbi kontrole ve muayeneye tâbi tutulup tutulmıyacağı, tutulacaksa müddet ve fâsılası da gösterilir.

Tıbbi kontrol ve muayene; cumhuriyet müddeiumumilerince, kararda gösterilen müddet ve fâsılalarda bu şahısların buldukları mahalde yoksa en yakın salâhiyetli mütehassısı olan hastane sıhhi heyetlerine sevk edilmeleri suretiyle temin olunur.

Bu tıbbi kontrol ve muayenede nüks ârazi gösterenler hâkim veya mahkeme kararıyla yine muhafaza ve tedavi altına alınıp aynı muamelelere tâbi tutulurlar.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye Vekili memurdur.

